

**ПРОТИДІЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИМИ, КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИМИ,
КРИМІНОЛОГІЧНИМИ, КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИМИ
ТА КРИМІНАЛІСТИЧНИМИ ЗАСОБАМИ**

УДК 343.98: 351.824 : 549.091

Шинкаренко І.Р. ©

кандидат юридичних наук, професор
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-5524-2259>

Оболенцева-Красивська О.С. ©

науковий співробітник

*(Харківський НДІ судових експертиз
ім. засл. проф. М.С. Бокариуса)*

DOI: 10.31733/2078-3566-2019-1-102-107

**ГЕМОЛОГІЧНА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА: ПОНЯТТЯ,
ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ**

Розглянуто теоретико-прикладні проблеми визначення сутності та напрямків наукових досліджень в області здійснення судових гемологічних експертиз. Визначено проблеми встановлення природності каменів, встановлення механізму вчинення злочинів, пов'язаних з порушенням правил обігу коштовного каміння.

Визначено, що найбільш розповсюдженими злочинами, пов'язаними із заміною природного каміння на неприродне (синтетичне) та підроблені продукти, є реалізація штучного (синтетичного) дорогоцінного каміння, що має хімічний склад, фізичні властивості та структуру натурального; заміна природного каміння реконструйованим камінням (штучні продукти, які виготовляють шляхом сплавлення, спікання або спресовування з дрібних уламків або порошку природного каміння); запровадження в обіг під видом природного дорогоцінного каміння, облагородженого каміння: термічна обробка – бурштин, аквамарин, сапфір, рубін, цитрин, аметист, турмалін; радіаційна обробка – жовтий сапфір, топаз, турмалін, кунцит; лікування тріщини – смарагд, рубін; промаслювання – смарагд, жадеїт, лазурит; нанесення забарвлюючого покриття – сапфір; обезбарвлення і фарбування – агат, онікс, корал; лазерне свердління – діамант; використання штучних продуктів, які імітують зовнішній вигляд дорогоцінного, напівдорогоцінного, декоративного каміння, але не мають його хімічного складу, фізичних властивостей та його структури. Запропоновано напрями наукових досліджень щодо формування методик проведення гемологічних досліджень.

***Ключові слова:** гемологічна експертиза, видобуток, виробництво, використання, операції з коштовним камінням, імітація, реконструйоване каміння.*

Постановка проблеми. Видобуток, виробництво, використання та операції з діамантами, дорогоцінним, напівдорогоцінним, декоративним камінням та їх аналогами відрізняється підвищеною криміногенністю. Останнім часом має місце значне збільшення кількості кримінальних проваджень за фактами викрадення, збуту контрафактних виробів із дорогоцінного каміння, ювелірних виробів із вставками з дорогоцінного каміння та пошкодження виробів із декоративного каміння (меморіальні об'єкти), контрабанди та конфіскації дорогоцінного каміння органічного походження (наприклад, бурштину) тощо [1]. Як правило, під час кримінальних та інших видів проваджень необхідно встановити природність вилучених каменів, встановити механізм вчинення злочинів, пов'язаних з порушенням правил обігу коштовного каміння.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. В останні роки науковці активізували розробку проблем використання судових експертиз у сфері протидії злочинності, пов'язаної з видобутком, виробництвом, використанням та

© Шинкаренко І.Р., 2019

© Оболенцева-Красивська О.С., 2019

операціями з коштовним та декоративним камінням.

Загальними проблемами судової експертизи та експертної діяльності у різні часи займалися провідні українські науковці та вчені близького зарубіжжя: Т.В. Авер'янова, І.А. Алієв, Л.Ю. Ароцкер, В.Д. Арсенєв, В.Д. Басай, А.І. Вінберг, В.Г. Гончаренко, Г.І. Грамович, Г.Л. Грановський, Ф.М. Джавадов, А.В. Дулов, С.В. Євдокіменко, О.О. Ейсман, О.М. Зінін, А.В. Іщенко, Н.І. Клименко, М.В. Костицький, В.К. Лисиченко, Н.П. Майліс, О.М. Моїсєєв, Г.М. Надгорний, І.А. Петрова, І.В. Пиріг, О.Р. Россинська, М.Я. Сегай, Е.Б. Сімакова-Єфремян, Г.М. Соколовський, І.Я. Фрідман, О.Р. Шляхов, М.Г. Щербаковський та інші. Однак у працях означених вчених не розглядалися проблеми гемологічних досліджень. Експертна практика в останні роки запровадила у межах товарознавчої експертизи дослідження коштовного каміння. Поява значної кількості правопорушень у сфері незаконного обігу коштовного каміння обумовила появу досліджень з проблем здійснення судової гемологічної експертизи.

В Україні в різні часи здійснювалася розробка проблем використання гемологічної експертизи під час адміністративного, господарського, кримінального, цивільного провадження:

- проблемами класифікації коштовного каміння у середині ХХ століття займалися Р. Вебстер, Є.Я. Кієвленко, В.І. Соболевський, Судзуки, Сінканкас, А.І. Цюрупа та ін.;

- з моменту здобуття незалежності проблеми класифікації коштовного каміння розглядалися у роботах О.Л. Гелети, О.В. Горобчишина, А.М. Кічняєва., В.М. Сурова, В.А. Нестеровського, С.А. Вижви;

- питанням кримінальної відповідальності у сфері обігу дорогоцінного каміння були присвячені роботи П.П. Андрушка, В.К. Гіжевського, Н.О. Гугорової, О.О. Дудорова, В.І. Касинюка, В.М. Киричка, Л.С. Кучанської, О.І. Перепилиці, А.М. Ришелюка, О.С. Сотули, В.М. Стратонова, М.П. Стрельбицького;

- питанням протидії незаконному обігу коштовного каміння присвячені роботи: Р. Г. Абсолямов, К.В. Казанцева та ін.;

- проблемам експертизи коштовностей присвячені роботи Т.М. Артюхи, О.Л. Гелети, П.В. Захарченка та ін.

В той же час проблемам гемологічної експертизи, як класу судових експертиз, присвячені лише поодинокі статті. Означене стало причиною недостатнього теоретичного визначення змісту судової гемологічної експертизи, її завдань та питань, що вирішуються під час проведення, фактичною відсутністю методики судових гемологічних досліджень.

Мета статті – визначення теоретико-прикладних проблем використання у протидії злочинності гемологічної експертизи, уточнення завдань та питань, що вирішуються під час її проведення.

Виклад основного матеріалу. Нелегальний ринок обігу коштовного каміння щорічно досягає 5 млрд. доларів, а нелегальний ринок махінацій з виробами із коштовного каміння – близько 25 млрд. гривень. Одним із видів посягання на фінансові інтереси держави є незаконні видобуток, виробництво та обіг каміння органогенного утворення, дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння [2].

Найбільш розповсюдженим видом злочинів у цій сфері на сьогодні є незаконний видобуток бурштину. В той же час незважаючи, що з 2016 по 2018 роки було зареєстровано понад 65 кримінальних проваджень, лише 14 дійшли до суду, а засудили всього 18 осіб [3]. Такий стан ефективності проваджень свідчить про недоліки у методичному забезпеченні розслідування означених злочинів та невикористання усього арсеналу слідчих (розшукових) заходів, спеціальних знань під час проведення окремих видів судових експертиз.

Крім того, сьогодні на ринку ювелірних виробів найбільшу частку займають злочини, пов'язані із заміною природного каміння на неприродні (синтетичні) та підроблені продукти, а саме:

- реалізація штучного (синтетичного) дорогоцінного каміння, що має хімічний склад, фізичні властивості та структуру натурального [4];

- заміна природного каміння реконструйованим камінням (штучні продукти, які виготовляють шляхом сплавлення, спікання або спресовування з дрібних уламків або порошку природного каміння);

- запровадження в обіг облагородженого каміння: термічна обробка – янтар, аквамарин, сапфір, рубін, цитрин, аметист, турмалін; радіаційна обробка – жовтий сап-

фір, топаз, турмалін, кунцит; лікування тріщини – смарагд, рубін; промаслювання – смарагд, жадїт, лазурит; нанесення забарвлюючого покриття – сапфір; обезбарвлення і фарбування – агат, онїкс, корал; лазерне свердління – діамант [5];

- використання штучних продуктів, які імітують зовнішній вигляд дорогоцінного, напівдорогоцінного, декоративного каміння, але не мають його хімічного складу, фізичних властивостей та його структури [6].

Значний вплив на криміногенну ситуацію у сфері обігу коштовного каміння мають злочини, пов'язані з контрабандою дорогоцінного каміння. Так, митною службою України було перекрито канал постачання дорогоцінного каміння. За попередньою експертною оцінкою вилучено: діамантів – 2 057 штук вагою 43,8 карат; топази, рубіни, опали, сапфіри та інше каміння в кількості – 37 штук масою 135,72 карат.

Правові основи і принципи забезпечення фінансових інтересів держави у цій сфері регулюються Законом України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними». Особи та суб'єкти господарювання, винні в порушенні порядку видобутку, виробництва, використання і реалізації діамантів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, їх аналогів, несуть цивільно-правову, адміністративну і кримінальну відповідальність відповідно до чинного законодавства України [7–12].

За указаними фактами органи досудового розслідування та суд до недавнього часу призначали судово-товарознавчу експертизу, на вирішення якої ставляться питання щодо визначення якісних характеристик наданого на дослідження каміння, його походження (родовища, країни), способу оброблення, вартості каміння, товарних характеристик, відповідності якості виробу з каміння вимогам стандартів і технічним умовам, віднесення до груп коштовних, напівкоштовних і обробних, визначення складу і технології виробництва їх синтетичних аналогів та імітацій, встановлення наявності слідів коштовних каменів на об'єктах-носіях, придатності використання каменів у ювелірних виробках, а також джерела походження (родовища) каменів тощо [13–25].

Увесь комплекс завдань стосовно виявлення імітації та підробки дорогоцінного каміння не вирішувався у межах товарознавчої експертизи. Означене стало підґрунтям запровадження «Інструкцією про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень» нового класу судових експертиз – гемологічна експертиза. У свою чергу, запровадження гемологічної експертизи започатковує появу новітніх видів експертних спеціальностей: дослідження дорогоцінного каміння; дослідження діамантів; дослідження дорогоцінного каміння органогенного походження; дослідження напівдорогоцінного каміння; дослідження декоративного каміння [26].

У «Науково-методичних рекомендаціях з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень» вказано, що основними завданнями судової експертизи дорогоцінного каміння є визначення: класифікаційних характеристик каміння; якісних характеристик каміння; походження каміння; країни походження для бурштину; родовища декоративного каміння; відповідність маркування каміння його дійсним товарним характеристикам; відповідність маркування та пакування виробів з каміння нормативно-технічній документації; відповідність якості виробів з каміння стандартам, технічним умовам [27].

Відповідно до означених завдань у рекомендаціях визначено питання, що підлягають вирішенню під час гемологічної судової експертизи. В той же час питання базуються на дещо застарілій системі класифікації каміння залежно від їх оцінювання. Деякі вчені вважають, що потрібно відійти від акценту на диференціюванні каменів за ціннісною вартістю та концентруватися просто на їх істотному значенні серед кам'яних матеріалів. Ми підтримуємо думку, що доречним цьому поняттю буде термін «коштовне каміння», як це наведено у вимогах Всесвітньої конфедерації з дорогоцінного каміння, виробів зі срібла, алмазів та перлів (СІВЖО), яка викладена в «Синій книзі» («Blue Book») [28, с. 17, 18].

Аналіз питань, що підлягають вирішенню під час проведення гемологічної експертизи, наведених у «Науково-методичних рекомендаціях з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень», свідчить про їх притаманність товарознавчій експертизі.

Враховуючи визначені нами види правопорушень у сфері обігу коштовного каміння, слід погодитися з класифікацією штучних продуктів у сфері обігу каменів (термін

«штучний» стосується продуктів, повністю або частково зроблених людиною):

1. Синтетичні камені – кристалізовані або перекристалізовані продукти, повністю або частково вироблені людиною різними методами. Фізичні та хімічні властивості і/або кристалічна структура синтетичних каменів повністю відповідає їх природним аналогам.

2. Складені камені – кристалічні або аморфні тверді тіла, складені двома або більше частинами, які з'єднані не природним чином, а шляхом штучного склеювання або іншими методами. Складові частини можуть бути як ювелірними каменями або іншими мінералами, так і синтетичними каменями або хімічними продуктами.

3. Камені-імітації – є підробками природних чи синтетичних каменів або продуктів, частково або повністю зроблених людиною. Ці камені імітують ефекти, колір і зовнішній вигляд природних ювелірних або синтетичних каменів, але не відповідають їм за хімічними та/або фізичними властивостями та/ або кристалічною структурою.

4. Реконструйовані камені – штучні продукти, отримані шляхом з'єднання, плавлення або пресування природних матеріалів в одне ціле.

5. Імітації органічних речовин – вироблені людиною продукти, які не мають фізичних або хімічних властивостей природних аналогів, але імітують їх зовнішній вигляд, колір і ефекти [28, с. 15–19].

Висновки. Вважаємо за доцільне з метою коригування уявлення про теоретичний зміст судової гемологічної експертизи визнати основними напрямками наукових досліджень такі:

- визначення теоретико-прикладних проблем дослідження каміння на предмет визначення його дорогоцінним (коштовним), декоративним, природним, синтетичним, імітацією, підробним;
- розробка теоретико-прикладних засад методики визначення способу отримання синтетичного каміння: методом перекристалізації чи вироблення повністю або частково людиною;
- дослідження проблем наукового обґрунтування та розробка методики визначення чи є каміння дорогоцінним (коштовним), декоративним, природним, синтетичним, імітацією, підробним;
- наукове обґрунтування методики визначення каміння складеним камінням;
- дослідження теоретико-прикладних проблем розробки методики та алгоритмів визначення камінням-імітацією, підробками природних чи синтетичних каменів;
- розробка організаційно-технологічних засад визначення каміння реконструйованими з виокремленням методів, якими воно отримано;
- дослідження проблем визначення який вид органічних речовини імітують надані зразки каміння.

Крім означеного, формуванню сучасної організаційно-тактичної моделі гемологічної судової експертизи є формування методики проведення на базі системно-комплексних теоретико-прикладних досліджень судової гемологічної експертизи як теоретико-прикладної категорії.

Бібліографічні посилання

1. Абсолямов Р. Г. Противодействие незаконному обороту драгоценных металлов, природных драгоценных камней и жемчуга: уголовно-правовой и криминологический аспект: автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Москва, 2007. 25 с.
2. Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними: Закон України від 18.11.1997 № 637/97-ВР. URL: <http://rada.gov.ua>.
3. «Бурштинові справи» на Волині. URL: <https://hromadske.volyn.ua/devyat-vyrokiv-za-dva-roky-yak-pravoohorontsi-rozsliduyut-urshtynovi-spravy-na-volyni/>
4. Експерти Харківського НДІСЕ встановлюють справжність дорогоцінного каміння. URL: <https://www.facebook.com/InstitutBokariusa/posts/>.
5. Гемологічна (мінералогічна) експертиза культурних цінностей. *Инконсалтинг*. URL: <https://inconsulting.com.ua/uk/gemologchna-ekspertiza.html>.
6. Проблемні камені. Як розпізнати фальшивку. *Камни*. URL: <http://kamnu.com.ua/index.php/faktkamni/1214-pidrobleri-kamni-yak-rozpoznati-falshivku.html>.
7. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000 № 1775-III-ВР. URL: <http://rada.gov.ua/>.
8. Інструкція про порядок одержання, використання, обліку та зберігання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння: наказ Міністерства фінансів України від 06.04.1998 № 84. URL: <http://rada.gov.ua>.

9. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі ювелірними та іншими виробами з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння: постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 460. URL: <http://rada.gov.ua>.
10. Про затвердження Переліку товарів із зазначенням їх кодів згідно з УКТЗЕД, на які Міністерством фінансів України видаються документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів: наказ Міністерства фінансів України від 26.03.2007 № 402. URL: <http://rada.gov.ua>.
11. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001 № 2371-111. URL: <http://rada.gov.ua>.
12. Про затвердження Порядку вивезення за межі України державних нагород з дорогоцінних металів та/або дорогоцінного каміння: постанова Кабінету Міністрів України від 21.06.2001 № 677]. URL: <http://rada.gov.ua>.
13. Андерсон Б. Определение драгоценных камней / пер. с англ. Булгак Л., Герфанов М., Федькин М. Москва: Мир камня, 1996. 456 с., ил.
14. Буканов В. Цветные камни. Геммологический словарь. СПб.: Медный Всадник, 2001. 208 с.
15. Киевленко Е.Я. и др. Геология месторождений драгоценных камней. Москва: Недра, 1982. 280 с.
16. Смит Г. Драгоценные камни / пер. с англ. Арсанов А.С., Борисов Б.А. Москва: Мир, 1980. 286 с., ил.
17. Шуман В. Драгоценные и полудрагоценные камни / пер. с нем. Здорик Т.Б., Фельдман Л.Г. Москва: БММАО, 2008. 312 с.
18. Смарагди, рубіни, сапфіри сині та олександрити: ТУУ 36.2-21587162.002:2009. Чинні від 2010-05-17. Київ: ДГЦУ. 31с.
19. Балицкий В.С., Лисицина Е.Е. Синтетические аналоги и имитации природных драгоценных камней. Москва: Недра, 1981. 158с.
20. Баранов П.М. Геммология. Днепропетровск: Металл, 2002. 208 с.
21. Солодова Ю.П., Андреев Э.Д., Гранадчиков Б.Г. Определитель ювелирных и поделочных камней. Москва: Недра, 1985. 223 с.
22. Як оцінювати коштовності з дорогоцінних каменів і металів / за ред. В.І. Павлишина. Київ: ТОВ «Алма», 2002. 272 с.
23. Пагель-Тайсен В. Все об оценке алмазов: практич. пособ. Изд. 9-е, перераб. и доп. / пер. с англ. Донецк–Днепропетровск: ФРТ-ПРЕСС, 2008. 324 с. ил.; Діаманти.
24. ТУУ 36.2-21587162.001:2002. Чинні від 2002-05-27. Київ: ДГЦУ. 28 арк.
25. Товарознавство та експертна оцінка декоративного каміння: навч. посібник / за заг. ред. Захарченко П.В. Київ: КНУБА, ДГЦУ, Центр учбової літ., 2017. 300 с.
26. Додаток 6 до Положення про експертно-кваліфікаційні комісії та атестацію судових експертів: наказ № 249/26694 МЮ України від 04.03.2015, зі змінами від 10 січня 2019 року № 82/5.
27. Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертів та експертних досліджень: наказ МЮ України № 53/5 від 08.10.98. У редакції наказу МЮ України № 83/5, від 10.01.2019.
28. Гелета О.Л., Горобчишин О.В., Кічняєв А.М., Сурова В.М., Нестеровський В.А., Вишва С.А. Основні підходи до запровадження класифікації коштовного і декоративного каміння, гармонізованої відповідно до світового досвіду. *Коштовне та декоративне каміння*. № 4. 2017. С. 15–19.

Надійшла до редакції 18.03.2019

SUMMARY

Shynkarenko I.R., Obolentseva-Krasyvska O.S. Forensic hemological examinations: concept, problems of conducting and directions of development. The article is devoted to the definition of theoretical and applied problems of the determination of the essence and directions of scientific research of the problems of the implementation of forensic hemological examinations. The problems of establishing the naturalness of stones, establishing a mechanism for committing crimes connected with violation of the rules of treatment of valuable fireplaces have been identified.

The purpose of the article is to determine the theoretical and applied problems of use in counteracting the crime of hemological examination, clarification of tasks and issues that are being addressed during its conduct.

It is determined that the most common crimes are related to the replacement of natural stones with non-natural (synthetic) and counterfeit products: realization under the guise of natural gems, artificial (synthetic) precious stones having chemical composition, physical properties and natural structure; replacement of natural stones with reconstructed stones (artificial products made by fusing, sintering or pressing from small fragments or powder of natural stones); introduction into circulation under the guise of natural precious stones, enriched stones: thermal treatment – amber, aquamarine, sapphire, ruby, citrine, amethyst, tourmaline; radiation treatment – yellow sapphire, topaz, tourmaline, kenisit; treatment of cracks – emerald, ruby; ointment – emerald, jadeite, lapis lazuli; drawing of a coloring covering – sap-

phire; coloring and painting – agate, onyx, coral; laser drilling – diamond]; the use of artificial products that mimic the appearance of precious, semi-precious, decorative stones, but do not have its chemical composition, physical properties and its structure. Directions of scientific researches on methods of carrying out of gemological researches are envisaged

Keywords: *hemological examination, extraction, production, use, operations with precious stones, imitation, reconstructed stones.*

УДК 343.98

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-0515-9761>

Bidnyak H.S. ©

PhD

*(the Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs)*

DOI: 10.31733/2078-3566-2019-1-107-109

OBTAINING SAMPLES OF PAPILLARY PATTERNS: REALITIES AND PROSPECTS

Бідняк Г.С. Отримання зразків папілярних візерунків: реалії та перспективи розвитку. Досліджено питання щодо нормативно-правового регулювання дактилоскопіювання живих осіб, проаналізовано думки провідних науковців з цього приводу. Зроблено спробу надати пропозиції щодо законодавчого забезпечення дактилоскопіювання живих осіб з метою забезпечення їх прав та свобод.

Розкрито питання щодо сталих та сучасних способів виявлення та вилучення слідів пальців рук (долоней), а також техніка дактилоскопіювання як живих осіб, так і трупів. Зазначено необхідність дактилоскопіювання осіб не тільки для проведення експертизи, а і задля перевірки осіб за обліками. Проаналізовано сучасний стан нормативно-правового регулювання дактилоскопіювання живих осіб.

Зазначено, що під час наповнення баз даних поліція забезпечує збирання, накопичення мультимедійної інформації та біометричних даних (дактилокартки, зразки ДНК). Відомчі нормативні акти МВС України, норми яких містять пояснення щодо сутності, принципів, завдань дактилоскопічної реєстрації, регламентують діяльність суб'єктів дактилоскопічної реєстрації та визначають об'єкти реєстрації містять значно ширший перелік осіб, що підлягають дактилоскопічній реєстрації, ніж вказані категорії осіб, передбачені Законом України «Про Національну поліцію».

Акцентовано увагу на тому, що законодавчого акту, в якому були б зазначені правова основа дактилоскопічної реєстрації, перелік осіб, які підлягали б обов'язковому та добровільному дактилоскопіюванню із забезпеченням їх прав та свобод, умови та підстави дактилоскопіювання, межі застосування дактилоскопічної інформації, права доступу до неї, умови зберігання та редагування дактилокарт тощо на сьогодні не існує.

Для вирішення зазначеної проблеми запропоновано прийняти окремий закон про дактилоскопіювання живих осіб та трупів, тим самим уникнути виявлені розбіжності.

Ключові слова: *дактилоскопіювання, дактилокарта, працівники Національної поліції, підстави дактилоскопіювання.*

Formulation of the problem. The conclusions of forensic examinations, verification of a person in a variety of records are of great importance for establishing the circumstances of committing a crime, proving the fault of a person or its absence. Accordingly, each of the parties of the criminal proceedings tries to use the results of expert research in their favor, paying attention not only to the expert's conclusion, but also to compliance with the procedural order for the detection and receipt of objects for examination, in particular, those samples whose affiliation to identifiable object is undoubted.

Accurate and clear regulation of every procedural action allows to use the law properly understand and comply with it. On the contrary, the blurriness, uncertainty of the provisions of